

POLSKI KLUB EKOLOGICZNY

Koło Miejskie w Gliwicach

ul. Ziemowita 1, 44-100 Gliwice

tel /fax 032- 231-85-91, e-mail: biuro@pkegliwice.pl, www.pkegliwice.pl

SPRAWOZDANIE

z działalności

POLSKIEGO KLUBU EKOLOGICZNEGO

KOŁA MIEJSKIEGO W GLIWICACH

W ROKU 2010

Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach realizuje swoje cele statutowe poprzez wdrażanie projektów oraz działania stałe, realizowane w większości wolontarystycznie.

I. REALIZACJA PROJEKTÓW

W 2010 r. PKE Gliwice wdrażał następujące projekty dofinansowane ze źródeł zewnętrznych:

1. **„Umiejętność konsultacji społecznych ‘na styku inwestycje-środowisko’ drogą do zrównoważonego rozwoju”** – to 2-letni Projekt Polskiego Klubu Ekologicznego (X.2008 r. -IX.2010 r.) finansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Realizowany był przez jednostki terenowe Polskiego Klubu Ekologicznego: Koła - Gliwickie i Małopolskie oraz Okręg Lubuski. Jego celem było nabycie przez obywateli i lokalne społeczności umiejętności konsultowania problemów ekologicznych oraz wspólnego z samorządami poszukiwania korzystnych dla Gmin dróg rozwoju. W ramach projektu przeprowadzono następujące działania:

- ❖ **ankietyzacja wśród mieszkańców Gmin** identyfikująca ważne dla nich kwestie przyrodniczo – środowiskowe;
- ❖ **monitoring dokumentów** programowych i prawa miejscowego Gmin we współpracy z samorządami oraz jednostkami pomocniczymi samorządu terytorialnego;
- ❖ **spotkania** ze społecznościami lokalnymi. W każdej z Gmin organizowane były trzy spotkania wiejskie – grupujące wśród swych uczestników przedstawicieli wybranych sołectw;
- ❖ **seminaria gminne**, grupujące reprezentantów różnych grup społecznych;
- ❖ **funkcjonowanie Punktów Informacji Ekologicznej**, oferujących informacje, porady z dziedziny ekologii i ochrony środowiska oraz bezpłatny dostęp do aktów prawnych;
- ❖ **promocja projektu** – spotkanie podsumowujące oraz publikacja końcowa

Na terenie województwa śląskiego projektem objęto cztery gminy leżące na terenie powiatu gliwickiego: Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice.

2. **„Eko-sanitacja obszarów wiejskich w zabudowie rozproszonej w dorzeczu Górnej Wisły”** realizowany dzięki wsparciu udzielonemu przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych. Projekt realizowany w okresie grudzień 2008 - grudzień 2010.

Celem działań w ramach projektu było podniesienie świadomości mieszkańców rejonów o niskiej koncentracji zabudowy, gdzie nieopłacalne jest budowanie systemów zcentralizowanych, o możliwościach budowy przydomowych systemów utylizacji i oczyszczania ścieków bytowych: tanich w realizacji (przy wykorzystaniu miejscowych materiałów i siły roboczej), bezpiecznych dla zdrowia i środowiska, które mogą być źródłem substancji nawozowych, wody i energii.

Promowano efektywne kosztowo, bezpieczne dla zdrowia i środowiska rozwiązania oczyszczania ścieków, odpowiednie do warunków wiejskich, przy wykorzystaniu doświadczeń naukowców oraz praktyków polskich i szwedzkich (Instytut Technologiczno-Przyrodniczy GCB Tylicz, WRS Uppsala), gdyż na terenach o rozproszonej zabudowie ekosanitacyjne, naturalne metody oczyszczania ścieków, lepiej sprawdzają się w działaniu niż konwencjonalne oczyszczalnie „z betonu i stali”, uzbrojone w kilometry sieci kanalizacyjnych, na które nie stać mieszkańców wsi.

W ramach projektu w 2010 r. została opublikowana broszura pt. „DOBRE PRZYKŁADY ROZWIĄZAŃ EKOSANITACYJNYCH W KRAJU I ZAGRANICĄ”

3. **'Feeding and Fuelling Europe' (Pasze i Paliwa)** to międzynarodowy projekt, dofinansowany przez Unię europejską, a realizowany przez Friends of the Earth na kilku kontynentach:

- ❖ **Europa:** FoE Hiszpania, Centrum Zrównoważonych Alternatyw – Słowacja, Estoński Ruch Zielonych – Estonia, Sieć Rolników Europejskich (CPE) – Belgia, FoE Cypr, EoE Anglia, Walie i Północna Irlandia, FoE Malta, Global 2000 – Austria, Hnutí DUHA – Czechy, Instytut zrównoważonego Rozwoju – Słowenia, Przyjaciele Ziemi – Francja, NOAH – Dania, Polski Klub Ekologiczny – Polska
- ❖ **Afryka:** Akcja Praw Środowiskowych – Nigeria, afrykański koordynator sieci grup FoE – Ghana, Sierra Leone, Kamerun
- ❖ **Azja:** Walhi – Indonezja, Sahabat Alam – Malezja
- ❖ **Południowa Ameryka:** Przyjaciele Ziemi – Argentyna, Przyjaciele Ziemi – Brazylia, Sobrevivencia – Paragwaj, Redes – Urugwaj

Projekt realizowany w okresie 1.01.2008 – 31.12.2010.

Kampania dostarcza propozycje rozwiązań zarówno dla zwykłych konsumentów, jak i polityków i przedstawicieli przemysłu. Ważne jest, aby konsumenci wiedzieli, że ich postawa i działania mają wpływ na to niebezpieczne zjawisko. Wybierając produkty pochodzenia zwierzęcego starajmy się wybrać te produkty, które pochodzą od lokalnych producentów. Jako wyborcy mamy wpływ na polityków, którzy podejmują ważne decyzje dotyczące między innymi rolnictwa, produkcji rolnej, paliw.

Na terenie Polski realizacja kampanii zajmuje się Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach.

4. **„Nietoperz – demon czy anioł? - rola owadożerców w zachowaniu równowagi biologicznej”** – dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany w okresie październik 2009 - grudzień 2010.

Projekt edukacyjny prowadzony przez Zarząd Główny Polskiego Klubu Ekologicznego w Krakowie we współpracy z Okręgiem Lubuskim PKE w Nowej Soli, Okręgiem Zachodniopomorskim PKE Kołem w Gryfinie, Okręgiem Wschodniopomorskim PKE w Gdyni, Okręgiem Wielkopolskim PKE Kołem w Gnieźnie i Polskim Klubem Ekologicznym Kołem Miejskim w Gliwicach.

Celem projektu jest zwiększenie świadomości na temat potrzeby ochrony nietoperzy w warunkach zrównoważonego rozwoju. Nietoperze są strategicznym sprzymierzeńcem człowieka w ochronie biologicznej roślin przed owadami w rolnictwie i leśnictwie. Stosowanie chemicznych środków ochrony roślin przed szkodnikami powoduje skażenie środowiska naturalnego oraz zagrożenie dla ludzi i zwierząt. Nietoperze przyczyniają się do zachowania równowagi biologicznej, jednak ze względu na wysoki stopień chemizacji środowiska, zmniejszenie naturalnych schronień tych ssaków ich liczebność spada. Wiedza na temat nietoperzy w społeczeństwie jest niewielka, dodatkowo zniekształcona przesadami i zabobonami, powoduje to niedoceniając ich roli w przyrodzie.

W województwie śląskim do udziału w projekcie zostało zaproszonych 10 szkół podstawowych. W każdej szkole działaniami została objęta jedna klasa w przedziale wiekowym IV-VI. Warunkiem przystąpienia do projektu był **udział w warsztatach dla nauczycieli oraz przygotowanie przez klasę pracy na temat nietoperzy.**

5. **Kampania Wyżywić Świat** – realizowana w ramach projektu dofinansowanego przez Unię Europejską w okresie styczeń 2010 – grudzień 2012.

Kampania prowadzona w ramach projektu *„Przeciwko głodowi – bądźmy konsekwentni!”* realizowana jest w Polsce przez Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach wspólnie z Polską Zieloną Siecią. Projekt koordynowany jest przez Francuski Komitet na Rzecz Solidarności Międzynarodowej. Organizacjami wspierającymi kampanię są: Polska Akcja Humanitarna (PAH), europejska sieć EUROSTEP, Evert Vermeer Stichting (Holandia), COSPE i Terra Nuova (Włochy), Germanwatch (Niemcy), SOS Faim (Belgia i Luksemburg).

Celem kampanii jest uświadomienie opinii publicznej oraz decydentów na problem głodu – jego przyczyny oraz sposoby zapobiegania i walki z nim. W ramach projektu odbywają się warsztaty dla młodzieży mające na celu podniesienie świadomości młodej części społeczeństwa na tematy globalne związane z głodem i ubóstwem; warsztaty dla rolników mające na celu promocję wytwarzania żywności w sposób zrównoważony i sprzedaży jej na rynku lokalnym, gliwicki kiermasz produktów ekologicznych i tradycyjnych połączony z debatą nt. lokalnej produkcji i konsumpcji, warsztaty dla członków lokalnych organizacji pozarządowych i zaangażowanych społecznie osób nt. problemów globalnych. Ponadto wydane zostały materiały informacyjne, prowadzona jest też na bieżąco promocja projektu.

Przedstawiciele projektu biorą udział w Zgromadzeniach Parlamentarnych UE-AKP w charakterze obserwatorów.

W ramach projektu w 2010r. została opublikowana broszura Pt. „Kupuję lokalnie = myślę globalnie”.

6. **„Młodzi Eko-wojownicy segregują odpady na Śląsku”** – dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i w niewielkiej części z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany w okresie lipiec 2010 r – sierpień 2011 r.

Projekt „Młodzi Eko-wojownicy segregują odpady na Śląsku” ma na celu zwrócenie uwagi dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych na potrzebę ograniczania produkowanych przez nas odpadów, ich segregacji i odzysku surowców wtórnych. Działania założone w projekcie mają zaktywizować mieszkańców miast, zarządców nieruchomości, szkoły i biblioteki do ograniczenia ilości wytwarzanych śmieci i segregacji odpadów.

W ramach projektu przeprowadzane są warsztaty edukacyjne, w tym wyjazdy do sortowni odpadów, spotkania z mieszkańcami miast objętych projektem, dotyczące tematyki odpadów, odbędzie się konkurs plastyczny i quiz, prowadzona jest na bieżąco promocja projektu.

7. **„Ekologia w wielkim mieście”** – dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany w okresie sierpień 2010 r – styczeń 2012 r.

Projekt jest realizowany w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW „**Wspieranie pozarządowych organizacji ekologicznych w 2010 ROKU**”. Celem projektu jest mobilizacja społeczności lokalnej do podjęcia działalności w organizacjach ekologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiego Klubu Ekologicznego w Gliwicach. Projekt jest adresowany do mieszkańców Gliwic i powiatu gliwickiego – młodzieży szkolnej, nauczycieli, studentów, organizacji pozarządowych, przedstawicieli administracji i przedsiębiorstw.

W ramach projektu odbywają się spotkania otwarte połączone z wykładami, a w 2011 r. wyjazdy studyjne dla mieszkańców. Prowadzona jest szkoła młodych liderów ekologii. Wydano też ulotkę informacyjną o PKE Gliwice.

8. **„Rękodzieło produktem lokalnym gminy Sośnicowice”** – projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany w okresie grudzień 2010 – maj 2011 r.

Projekt adresowany jest do bezrobotnych i niepracujących mieszkańców gminy Sośnicowice a jego celem jest ich uaktywnienie i integracja w oparciu o rozwijanie zainteresowań i kwalifikacji podczas kompleksowych warsztatów rękodzielniczo-artystycznych. Zaplanowano 14 zajęć, podczas których uczestnicy zdobywać będą umiejętności wykonywania kompozycji ozdobnych z suszonych kwiatów oraz innych naturalnych materiałów. Każde zajęcia mają inną tematykę – między innymi: ozdoby bożonarodzeniowe, wieńce adwentowe, ozdoby walentynkowe, czy wielkanocne. Zajęcia odbywają się w Sośnicowicach i Sierakowicach.

II. REALIZACJA DZIAŁAŃ POZAPROJEKTOWYCH

1. Stała współpraca z organizacjami parasolowymi, których członkiem jest Polski Klub Ekologiczny.

W ramach współpracy z **Koalicją Czystego Bałtyku** (Coalition Clean Baltic) z Uppsali, SE – PKE Gliwice pełni rolę koordynatora ds. polityki wodnej (Water Policy Officer) dla organizacji członkowskich CCB. W 2010r. prowadzone były następujące działania w kraju i na forum europejskim:

- udział w forach międzynarodowych (HELCOM Helsinki, EEB w Brukseli, Bałtycka sieć NGO, ESEC 2010, Baltic Sea Parliamentary Conference, BATMAN forum dla Strategii Morza Bałtyckiego)

- udział w spotkaniach: Rady ds. Rolnictwa Ekologicznego przy MR, Partnerstwa dla Bałtyku, Rady przy RZGW Gliwice, konferencjach nt. zrównoważonego rolnictwa, promocji żywności ekologicznej.

- Lobbowano za wprowadzeniem bezfosforowych środków piorących, wprowadzeniem mechanizmów ochrony środowiska do Wspólnej Polityki Rolnej 2013 – 2010.

- prezentowano stanowisko CCB nt. dopłat dla rolników, wpływie rolnictwa na środowisko morskie, bioróżnorodności Bałtyku w aspekcie zmian klimatycznych, recyklingu substancji biogenych.

- przygotowano druk materiałów: broszur, ulotek i naklejek nt. wpływu pestycydów na życie pszczoł, subsydiów europejskich, gospodarowania wodą („Bałtyk zaczyna się tutaj”).

W dniach **3 – 4 listopada br. w Centrum Wodnym SGGW w Warszawie** we współpracy z Komitetem Polskim Globalnego Partnerstwa dla Wody GWPP i Koalicją Czystego Bałtyku zorganizowano dwudniową międzynarodową **konferencję na temat możliwości ograniczenia ucieczki substancji nawozowych z produkcji rolnej, jako głównej przyczyny eutrofizacji morza Bałtyckiego.**

Konferencja była współfinansowana ze środków Unii Europejskiej a jej celem było zwrócenie uwagi na ucieczkę substancji nawozowych z produkcji rolniczej do wód jako główne źródło eutrofizacji morza Bałtyckiego oraz wyjaśnienie w jakim stopniu rolnictwo jest odpowiedzialne za zanieczyszczenie wód oraz czy są metody, które procesy ucieczki biogenów z rolnictwa i eutrofizacji wód mogą zatrzymać, bądź ograniczyć.

2. Prowadzenie strony internetowej PKE Gliwice – strona www.pkegliwice.pl prowadzona jest na bieżąco od kilku lat, pełniąc funkcje informacyjne i promocyjne. Znajdują się tam informacje o organizacji oraz prowadzonych przez nią działaniach.
3. Comiesięczne spotkania członków PKE Gliwice – regularne spotkania członkowskie, dające możliwość wymiany doświadczeń oraz bieżącego informowania członków o prowadzonych działaniach.
4. Biblioteka ekologiczna – od lat działająca w PKE Gliwice, prowadzona wolontarystycznie przez jedną z członkiń. Dysponuje dość pokaźną liczbą publikacji nabytych oraz własnych.

III. FINANSOWANIE ORGANIZACJI W 2010 R.

W 2010 r. PKE Gliwice osiągnął przychód z działalności statutowej na poziomie **665 776,50 PLN**, co pozwoliło na pokrycie wszystkich zobowiązań organizacji.

Przygotowała: Ewa Hajduk, Prezes